

Анкета за бизнес средата в България 2024

"Европейско членство и данъчна среда: Ключовите предимства на България според анкетата за бизнес средата в България 2024 на ГБИТК"

София - Германо-Българската индустриално-търговска камара (ГБИТК) провежда ежегодно проучване сред своите членове от 2005 г. насам, анализирайки бизнес средата в България. Допитването предоставя важни данни за предизвикателствата и проблемите, с които се сблъскват компаниите в страната, и същевременно откроява предимствата на България като атрактивно място за инвестиции и бизнес.

През 2024 г. в анкетата се включиха 81 представители на фирми членове на ГБИТК, проведена в периода от 19 февруари до 15 март 2024 г. в 16 страни от Централна и Източна Европа. От участниците 75% представляват малки и средни предприятия с до 249 служители, а 25% са големи компании.

Членовете на ГБИТК са основно български предприятия, които поддържат търговски и икономически връзки с Германия, както и германски инвеститори в България. На въпроса „Как оценявате настоящата икономическа обстановка в България?“ 22% от анкетираните отговарят, че е добра, а 52% я определят като задоволителна. Относно очакванията за развитието на българската икономика през настоящата година в сравнение с

предходната, 24% смятат, че тя ще се подобри, а 48% не очакват промяна.

От участниците в анкетата 30% определят настоящата ситуация в своя бранш като добра, спрямо 37% в сравнение с миналата година, а 45% смятат, че тя ще остане непроменена. Почти двойно е нараснал броят на анкетираните, които посочват, че очакват влошаване на ситуацията в техния бранш - 34%, спрямо 18% през 2023 г.

Отчитаме динамика в прогнозите, свързани с развитието на износа. Само 19% от участниците в допитването смятат, че той ще се подобри спрямо 38% през 2023 г., а цели 20% от анкетираните посочват, че той ще се влоши, спрямо 9% през миналата година.

На традиционния въпрос „Как ще се развият инвестиционните Ви разходи през тази година в сравнение с предходната?“ 43% от анкетираните отговарят, че те ще се повишат (спрямо 48% през предходната година), а 36% смятат, че ще останат същите. 89% от всички запитани биха избрали отново България за своите инвестиции.

Като предимства на България участниците в анкетата

посочват:

- Членството на страната ни в Европейския съюз, 77% са много доволни и доволни от него;
- Цена на работната ръка, 38% от компаниите са доволни или много доволни;
- Данъчна тежест (56% от анкетираните са доволни и много доволни) и данъчна система (41% са доволни и много доволни, 42% са средно доволни) са сред факторите, които германският бизнес в България също оценява като позитивни;
- 84% от анкетираните са много доволни и доволни от качеството и достъп до мобилен интернет, а 79% много доволни и доволни от високоскоростния интернет. Представителите на бизнеса са сблъскват с различни предизвикателства, сред които най-ярко се открояват:
 - Политическа и социална стабилност
 - Наличност на квалифицирани кадри
 - Качество на академичното и професионалното образование
 - Корупция и престъпност

От гледна точка на развитието на българската икономика, осигуряването на квалифицирани специалисти за бизнеса е сред най-неотложните мерки. Необходими са бързи решения, както от страна на държавата, така и от страна на компаниите, за да се позиционира и развива България като атрактивно място за бизнес в бъдеще.

С наличността на квалифицирани кадри 55% от компаниите са по-скоро недоволни и много недоволни. Тази тематика е пряко свързана с темата за качеството на академичното (45% са по-скоро недоволни и много недоволни) и професионалното образование (40% са по-скоро недоволни и много недоволни).

Според анкетата, 63% от запитаните посочват увеличаването на разходите за труд като основен ефект от недостига на квалифицирани кадри, а 39% смятат, че това ще доведе до намаляване на планираните инвестиционни намерения. Анкетата също така разкрива мерките, които компаниите планират да предприемат за смекчаване на последиците от недостига на кадри. 62% ще залагат на повишаване на дигитализацията, 56% от фирмите възнамеряват да разширят вътрешнофирмените обучения, 45% планират да увеличат заплатите над средното ниво за пазара.

Компаниите продължават да изразяват най-силно недоволство относно борбата с корупцията и престъпността. Според 75% от анкетираните, те са много недоволни или недоволни от предприетите мерки в тази област и считат, че са необходими много повече усилия. Наблюдава се тенденция за намаляване на недоволството спрямо 2023 г., когато този процент е бил 84%.

Резултатът от 60% по-скоро недоволни и много недоволни по отношение на политическата и социалната стабилност е израз на желанието на бизнеса за по-голяма предвидимост.

Оценката на факторите „правна сигурност“ и „прозрачност на обществените поръчки“ показва необходимост от

промени и реформи, като съответно 42% и 56% от анкетираните са по-скоро недоволни и много недоволни от тях.

Наред с удовлетвореността на компаниите от членството на България в Европейския съюз се наблюдава запазване на положителната нагласа към въвеждането на единната европейска валута, като 80% от запитаните желаят въвеждането на еврото спрямо 81% през 2023 г. На въпроса дали искат България да се присъедини пълноправно към Шенген, 94% от анкетираните отговарят утвърдително.

Доверието в публичната администрация остава почти непроменено спрямо 2023 г., като едва 13% от респондентите са доволни. По отношение на предвидимостта на икономическата политика, 7% от анкетираните са доволни, а 49% са със средна степен на удовлетвореност.

Германия остава най-важният търговски партньор на България и ключов пазар за българските продукти и услуги. Според данни на Федералното министерство на икономиката и опазване на климата на Германия, търговският обмен между България и Германия за 2023 г. възлиза на 11,8 млрд. евро. За посочения период България е изнесла стоки за Германия на стойност 5,96 млрд. В обратната посока вносът на България от Германия 5,86 млрд. евро.

От гледна точка на развитието на българската икономика най-неотложните мерки са свързани преди всичко с осигуряването на квалифицирани специалисти за бизнеса и с дигиталната трансформация с цел адаптиране на образователния сектор към нуждите на българската икономика. В тези области са необходими бързи решения и от страна на държавата, и от страна на компаниите, за да може България да се позиционира и развива като атрактивно място за правене на бизнес в бъдеще.

За Германско-Българската индустриално-търговска камара (ГБИТК)

Германско-Българската индустриално-търговска камара е първият адрес на представителите на германската икономика и техните партньори в България.

През 1993 година е създадено Представителството на германската икономика в България, като през 1995 година се учредява Делови клуб на германската икономика в България, а от 2004 година се създава официална външнотърговска камара – Германско-Българска индустриално-търговска камара (ГБИТК), единствената двустранна камара, основана на междуправителствено споразумение.

В ГБИТК членуват над 600 български, германски и международни компании и тя е най-голямата двустранна камара в България. Камарата се ангажира да насърчава и подкрепя търговските и икономическите отношения между Федерална република Германия и Република България и допринася за подобряване на бизнес среда за своите членове.